

Siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

Aningaasarsiaqartitsinermut inatsit atuuttoq 1993-imiilli atuuppoq. Inatsisartuni Naalackersuisuniluunniit ilaasortatut qinigaaneq taamanerniilli piffissamut suliffimmuut ukiorlu kaajallallugu anguniagaqarfiusumik iliuuseqarnernut annertuumik ineriartorfusimavoq.

Taamaammatt Inatsisartut Siulittaasoqarfiata 2000-imi ukiakkut aammalu 2001-imi ukiakkut siunnersuutigaa aningaasarsiaqartitsinermut inatsit nutarterneqassasoq. Siunnersuutilli akuersissutigineqanngillat aningaasarsiarititassammi qaffasissusissaat naammaginatutut isigineqarsinnaasut qanoq inissisimassanersut pisariaqartumik isumaqatigiissutigineqarsinnaanngitsut paasinarsisimammat.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisartut 2001-imi decemberimi aalajangerpaat suleqatigiissitamik arlaannaannulluunnit atanngitsumik, Inatsisartuni Naalackersuisuniluni ilaasortat aningaasarsiaannut tunngasunik pisariaqassusia naapertorlugu immikkut ilisimasaqarnertik tunngavigalugu nalilersuisinnaasumik, pilersitsiniarlutik. Suleqatigiissitaq makkuninnga inuttaqartinneqarpoq:

- Cand.mag. Daniel Thorleifsen, lektor, Iisimatusarfik.
- Dr. polit, professor emiretus, Erling Olsen, ineqarnermut inatsinillu atortitsinermut ministeriusimasoq kiisalu Folketingimi siulittaasuusimasoq
- Dr. jur, professor emiretus, Isi Foighel, akileraartarnermut ministeriusimasoq, Namminersornerulernissaq pillugu kommissionimi siulittaasuusimasoq kiisalu den Europeiske Menneskerettighedsdomstol-imi eqqartuussisuusimasoq
- Cand. jur. Nicolaj Sørensen, pisortaq, Inatsisartut Allattoqarfiat
- Cand. jur. Sólja & Ólavsstovu, pisortaq, Naalackersuisut Allattoqarfiat

Suleqatigiissitamut suliassiissutigineqarpoq Inatsisartuni Naalackersuisunilu ilaasortat Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi nallersuussinnaasumik atorfeqartutut aningaasarsiaqartinneqarnissaasa kiisalu nunani inatsisartoqarlutik ingerlatsisuni, suliassaqassutsikkut taamatut inissisimasuni akisussaassuseqartunilu, Inatsisartuni naalackersuisunilu ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerannut nallersuunneqarsinnaasumik aningaasarsiaqartitaanissaasa nalilersorneqarnissaat. Inatsisartut 2002-imi ukiakkut ataatsimiinneranni suleqatigiissitaq peqquneqarpoq isumaliutissiisummik saqqummiusseqqullugu.

Suleqatigiissitaq suliaminut atatillugu aningaasarsiaqartitsinermut inatsisip nutarterneqarnisaanut missingersuusisamik suliaqarpoq. Inatsisartut Siulittaasoqarfiat aalajangerpoq suleqatigiissitap missingersuusiaa allannngortinngingajallugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutitut saqqummiunniarlugu. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut una

suleqatigiissitap inassutigisaanit immikkoortuni pingasuni taamaallaat allaassuteqarpoq.

Siullermik suleqatigiissitat siunnersuutigaat Inatsisartuni ilaasortat Namminersornerullutik Oqartussani kontorchefip aningaasarsiaasa angeqataannik aningaasarsiaqartinneqassasut (a-ningaasarsiat inissisimaffiat 36, taakkununnga ilanngullugit tamanut atuuttumik tapisiat ukiumut tunngaviusumik kr. 49.340-inik immikkut tapisartallit). Tamatumunnga suleqatigiissitap tunngaviliuppaa Kalaallit Nunaanni Inatsisartuni ilaasortatut atuunneq nalinginnaasumik suliffeqarnermi ulloq naallugu sulinerup assigimmagu. Ataatsimiititaliartaaq naliliivoq atuuffik pisortani akisussaaffiup atorfiullu kontorchefitutor atorfillip inissisimaffiata qaffaseqataanik inissisimanissamut naleqquttusoq.

Suleqatigiissitap naliliinera Inatsisartut Siulittaasoqarfiata tunngaviusumik isumaqatigisinnaavaa. Maannakkorpiarli aningaasaqarniarnikkut inissisimanerup allannguutissatullu siunnersuutigineqartunik tamat akuersissutiginninnissaasa eqqarsaatigineqartariaqarnerisa pisariaqalersippaa Inatsisartut Siulittaasoqarfiata eqqornerusutut isigalugu siunnersuutigissagaa, Inatsisartuni ilaasortat aningaasarsiaqartitaanikkut Namminersornerusuni kontorchefitutor atorfiup *ataa tungaanut* inissinneqarnissaa (aningaasarsiat inissisimaffiat 35, taakkununnga ilanngullugit tamanut atuuttumik tapisiat ukiumut tunngaviusumik kr. 49.340-inik immikkut tapisartallit).

Suleqatigiissitattaq inissamik innersuussisinnaatitaaneq pillugu siunnersuutaata annertusiallanneqarnissaa Inatsisartut Siulittaasoqarfiata pisariaqartutut isigaa.

Suleqatigiissitap siunnersuutigaa ineqarnermut akiliutaasartumik nalinginnaasumik akiliilluni Inatsisartuni ilaasortanut Nuummi najugaqalernissamik kissaateqartunut inissamik atugassiisoqarsinnaassasoq. Taamaaliornikkut Inatsisartut ataatsimiinnerinut atatillugu angalanernut, ineqarnermut ullormusiaqarnermullu Landskarsip aningaasartuutigisartagaasa annikillisinneqarnissaat iluaqutissat ilagissavaat.

Inatsisartunik qinersinermut kingullermut atatillugu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata paasivaa Inatsisartuni qinigaanermik angusaqarneq, suleqatigiissitap siunnersuutaata ilanngullugu naatsorsuutiginnigisaanik ineqarnikkut ajornartorsiuteqalersitsinnaasoq. Inatsisartuni ilaasortat atorfimmutor atatillugu Nuummi ineqartut ilinniagaqartulluunniit ineqarfianni ineqartut, Inatsisartuni atuuffitik pissutigalugit piffissap ilaani suliffigisaminnik ilinniakkaminnilluunniit unitsitsisariaqartut, taamaalillutillu inigisaminnik qimatsisariaqartut, suleqatigiissitap siunnersuutaata malillugu Nuummi nutaamik inissamik innersuunneqarnissamut piginnaatitaanngillat.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiata aamma taakku ilanngullugit inissamik innersuussisarneq pillugu siunnersuutip aalajangersagaanut ilanngunneqarnissaat eqqornerpaatut isigaa. Aammattaaq Inat-sisartut Siulittaasoqarfiata ilaasortaajunnaarnerisuteqarnermut maleruagassat pisut ilaannut tunngatillugu

Inatsisartuni sinniisussanut aammattaaq atuutussanngorlugit ilanngunneqarnissat pisariaqarsora.

Amerlanertigut Inatsisartuni ilaasortat piffissamut aalajangersimasumik sivilissusilimmut, assersuutigalugu ulluni arfineq-pingasuni 14-niniluunniit, suliaqarsoraaq allanik isumaginiffigisaminni, sulinnigiffeqarumallutik qinnuteqaateqartarput. Aammali imaattoqartarpoq Inatsisartuni ilaasortaq piffissami sivilissusissaa erseqqinnerusumik aalajangigaanngitsumi sulinnigiffeqarumalluni qinnuteqaateqartarluni, assersuutigalugu sivilissusumik perulullunilu napparsimasoqarnera, imaluunniit Naalakkersuisuni ilaasortatut atuuffimminik aallussiumanini pissutigalugu. Taa-neqartumi kingullermi sinniisussap piffissami sivilissumi atuunnissaq naatsorsuutigisariaqarpaa, tamatumalu pisariaqalersinnaavaa sinniisussap manna tikillugu suliffigisaminit sulionnaarallartariaqarnera. Taamatut pisoqarpat sinniisussaq, Inatsisartuni ilaasortatulli Inatsisartunit tunuarnermini, piffissami pineqartup suliffimmik nutaamik nassaarnissaata tungaanut naatsorsuutigisami, aningaasaqarnikkut toqqissisimanartumik atugaqarnissamik pisariaqartitsissaaq.

Naalakkersuisunngortitsinerni kingullerni marlunni Naalakkersuisuni ilaasortat arlallit Inatsisartuni sulinerminnit sulinnigiffeqarumallutik qinnuteqaateqarmata pissutsit qulaani taaneqartut atuutulerput. Taamatut periarfissap siornatigut atorneqarnikuunngitsup kingunerissavaa ukiut sisamat tikillugit sivilissusilimmik sinniisussap atuuffeqarsinnaanera. Taamatut pisuni pineqartup ilaasortaajunnaarnersianik piginnaatinneqannginnera pissusissamisoortuunngilaq.

Taamaamat siunnersuut ilaasortaajunnaarnersianut maleruagassatut atuuttut, pisariaqartitsinermik paasineqartumik naapitseriaasumik, allannguummik imaqarpoq:

Aningaasarsiaqartitaanermut inatsimmut maannakkut atuuttumut sanilliullugu siunnersuut allannguutininik annertuunik imaqarpoq, minnerunngitsumik Inatsisartuni ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarnerannut tunngatillugu:

Taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussani kontorchefip akissaasersugaanerani appasinnerulaartumik inissisimasunngorlugit aningaasarsiat qaffan-neqassapput.

Kisiannili Inatsisartuni ilaasortaq pisortani qinikkatut suliaqarfimminit atorfimminilluunniit allanit isertitaqartarpat Inatsisartuni ilaasortatut aningaasarsiaq ikilineqassapput, taamaalillutik pisortani atorfinnit qinikkatullu suliaqarfimminit isertitat tamarmiusut Inatsisartuni ilaasortatut ani-ningaasarsiat aappaasa affaanit (1,5-eriaataannit) annertunerusussaajunnaarlugit. Taamaattorli Inatsisartuni ilaasortatut aningaasarsiat kisimik ikilineqarsinnaapput. Inatsisartuni ilaasortap pisortani qinikkatut suliaqarfimminit atorfimminillu isertittagai imminni Inatsisartuni ilaasortatut aningaasarsiaasa aappaasa affaanit (1,5-eriaataannit) qaffasinneruppata Inatsisartuni ilaasortaq Inatsisartuni ilaasortatut sulinerminut aningaasarsiaqarsinnaassanngilaq, kisiannili pisortani atorfinnit qinikkatulluunniit suliaqarfimminit allanit isertitani ilanngarnagit piginnassavai.

Inatsisartuni ilaasortat aningaasartuutitut matussutissatut tapiissutisiaat atatiinnarneqassapput, kisiannili akileraarutaasussanngorlugit aammalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami ilaasortanut immikkut tapisiaritinneqartut atorunnaarsinneqassallutik.

Inatsisartuni Naalackersuisunilu qinikkatut inissisimanerup ullutsinnut naapertuuttumik naammaginartumillu aningaasarsiaqaataanissaata qulakkeerniarnerata saniatigut siunnersuut aningaasarsiaqartitsinerumut inatsimmuut tuuttumut naleqqiullugu immikkoortuni ataasiakkaani malunnaateqarluartunik allannguuteqarpoq.

Siullertut inatsisip atortuulersinneqarneratigut soraarnerussutisiaqarnermut aqqissuussineq inunnut ataasiakkaanut sammitinneqartoq atugaalissaaq. Inatsisartuni Naalackersuisunilu ilaasortat soraarnerussutisiaqarnerannut tunngasut pitsaanerulersinniarlugit siunnersuutigineqarpoq aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmi tuuttumi soraarnerussutisarineqarsinnaatitaasut qaffasinnerpaaffissaattut killiliussaq atorunnaarsinneqassasoq. Atorunnaarsitsinerli maanna siunissamilu Inatsisartuni Naalackersuisunilu ilaasortanut taamaallaat tuutissaaq.

Aappasaanik sulinermi atugassarititaasut allannguuteqarneri qissimigaarlugit Inatsisartuni ilaasortat Nuummi najugaqalerusuttut inissaqartinneqassapput, kiisalu Inatsisartut ataatsimiinnerannut ataqatigut ilaquttanik ingiaqateqarsinnaanermut periarfissat Inatsisartuni ilaasortat Nuup avataani najugaqartut eqqarsaatigalugit annertusineqarlutik. Inatsisartuni ilaasortat Nuummi najugaqarniarlutik aalajangertut Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataanni ineqarnermut akiliuteqartarnermut maleruagassat qanoq ilisukkulluunniit tuuttut naapertorlugit ineqarnerminnut akiliuteqartassapput.

Inatsisartuni ilaasortanut, Inatsisartuni tuuffiup isumagineqarnera pissutigalugu suliffigisimasaminnik ilinniakkaminnilluunniit unitsitsigallartariaqartunut, taamaalillutillu Nuummi atorfitsik aqutigalugu ilinniartulluunniit ineqarfianni inigisaminnik qimatsisariaqartut, taamatut inissamik innersuussivigineqarsinnaanerat tuutilissaaq.

Pingajussaanik Inatsisartuni ilaasortat paasisassarsiorlutik angalasinnaanerminnut (siusinnerusukkut ?qinersivimmi angalanernik? taaneqartartunut) periarfissaat annertusineqassapput. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq Kalaallit Nunaata maanna qinersivittut ataatsit naatsorsuunneqalernera, taamaammallu Inatsisartuni ilaasortat nuna tamakkerlugu paasisassarsiornissaminnut qinersisartunillu naapitsinissaminnut pisariaqartitsilerlutik.

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuutip Inatsisartut ilanngaaseereerluni 4.710.896 kr.-inik aningaasartuuteqarnerulernis-saat kingunerissavaa.

Aningaasartuutit amerleriaataat imatut agguataarneqarput:

Ilaasortat aningaasarsiaasa qaffaataat	3.143.810 kr.
Qitornat aapparaisalu angalasarneri, missingikkat	400.000 kr.
Paasisassarsiorluni angalasinnaanerit annertusineri	736.250 kr.
Sinniisussat	250.000 kr.
Soraarnerussutisiassanut akiliutit	401.120 kr.
Katillugit	4.931.180 kr.

Akerlianik makku ileqqaarutaassapput:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ilaasortaanut immikkut aningaasarsiarititit 220.284 kr.

Siunnersuut Naalakkersuisunut aningaasartuutit 1.053.945 kr.-inik amerleriarnernik kinguneqassaaq. Naalakkersuisuni ilaasortat atuuffiup isumagineqarnerani Naalakkersuisuni ilaasortat Inatsisartunit sulinngiffeqarneranni aningaasartuutitut anginerussutaasimasinnaasut aningaasartuutini taakkunani ilaanngillat.

Aningaasartuutit amerleriaataat imatut agguataarneqarput:

Aningaasarsiat qaffaataat	561.012 kr.
Naalakkersuisuni ilaasortat aappaasa nerisaqartinneri ineqartinnerilu, missingikkat	100.000 kr.
Naalakkersuisuni ilaasortat aappaasa angalasarneri, missingikkat	250.000 kr.
Soraarnerussutisiassanut akiliutit	142.933 kr.
Katillugit	1.053.945 kr.

Siunnersuut Landskarsimut ilanngaaseerluni 5.764.841 kr.-inik aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqassaaq.

Soraarnerussutisiassanut akiliutinut aningaasartuutit qaffaatissaasa naatsorsornerinut tunngaviuvoq soraarnerussutisiassanut akiliutit pisussaaffigileratarsinnaasat ullumikkut aktuar aqqutigalugu naatsorsornerat (6%). Taamatut pisussaaffimmut matussutissanik maannakkut immikkoortitsisoqartanngilaq, tassami aningaasartuutit ukiuni soraarnerussutisianik tunniussiviusalertussani i-ngerlaavartumik ilanngunneqartarnissaat toqqarneqarsimammat. Siunissami soraarnerussutisiassanut akiliutissat tamarmiullutik, aningaasarsiaritinneqartut 10 %-iinik annertussuseqarlutik, aningaasanut inatsimmi ilaatinneqartalissapput.

Ilaasortaajunnaarnersiutit, aamma Inatsisartuni Naalakkersuisunilu ilaasortat aappaasa toqukkat qimatat aningaasarsiaasa kiisalu soraarnerussutisiassanut aningaasartuutit amerleriaataat nalorninaateqarpallaarnertik pissutigalugu missingerneqanngillat.

Taamatutaaq Inatsisartuni ilaasortaanngitsut ataatsimiititaliani, neynini aamma siinniisuutitaqarfinni sulinermut peqataanerannut aningaasarsianut aningaasartuutinullu matussutissatut ta-pisianut aningaasartuutit qaffariaatissaat erseqqinnerusumik missingerneqarsinnaasimangillat. Qaffariaatissalli annertuallaartussaangitsutut nalilerneqarput.

Siunnersuut Inatsisartut Allattoqarfianni allaffissorinikkut sulinermut annertuunik kinguneqartussaangilaq, kisiannili akileraartarnermi oqartussat aamma ineqarnermut tunngasunik allaffissornermik suliallit suliaasa annertusiallannissaannik kinguneqarsinnaalluni.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkakkut ilaatigut aaqqiiviginiarneqarput Inatsisartuni ilaasortat aningaasarsiaat aamma aningaasartuutitut matussutissatut tapisiaat kiisalu Inatsisartuni ilaasortat inissamik innersuussivigineqarsinnaaneritut tunngasut.

Inatsisartuni ilaasortat aalajangersagaq naapertorlugu aningaasarsianik akissaatit inissisimaffianni 35-mi aningaasarsiat, immikkut tapisiartallit, annertoqataannik aningaasarsiaqartinneqassapput. Aningaasarsiat ingerlaavartumik iluarsivigineqartassapput, taamaalillutillu AK-p isumaqatigiinniartarfiani ineriartornermut malinnaatinneqassallutik. Siunnersuutip saqqummiunneqarnerani aningaasarsiat ukiumut kr. 334.874-inik annertussuseqartinneqarput.

Aningaasarsiat Namminersornerullutik Oqartussani kontorchefip aningaasarsiaasa ataa tungaani inissisimapput.

Qinikkatut inissisimanerup piffissaq tamaat suliffittut isigineqarnerata (taamatullu aningaasarsiaqartitaanerup) Inatsisartuni ilaasortat saniatigooralugu suliffeqarsinnaanerannik killeqartitsinissaq pisariaqalersippaa.

Nalinginnaasumik akuerisaavoq Inatsisartuni ilaasortat ukiumut nal. akunneri 2000-it sinnerlugit suliaminnut tunngatillugu atorsinnaasaraat. Inatsisartuni ilaasortaq atorfimmini inissimanermigut iluatsikkiartorniarnermi allalluunniit pissutigalugit inuussutissarsiutinik allanik ingerlataqarsinnaanerannik allamilluunniit suliffeqarsinnaanerannik periarfissaarutsinneqartariaqanngilaq. Taamaattorli pisariaqarsorinarpoq ilaasortat pisortat oqartussaaffiini inuussutissarsiorsinnaaneratt allatulluunniit atorfeqarsinnaaneratt killeqartinneqartariaqartoq. Akerlianik suleqatigiissitap pilersinneqartup pisariaqarsorisimangilaa Inatsisartuni ilaasortap suliffeqarfinni *namminersortunit ingerlanneqartuni* atorfeqarsinnaanerannik

killiqartitsinissaq. Isumaqarnarpoq suliffeqarfiit namminersortunit ingerlanneqartut tamatumunnga tunngatillugu pissutsinik nammineerlutik killilersuisinnaalluartut.

Tamatumunnga naapertuuttumik § 1, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq Inatsisartuni ilaasortaq pisortani atorfeqartutut suliaqartitaasutulluunniit akissarsiaqartitaappat aningaasarsiaqartitaappalluunniit Inatsisartuni ilaasortaanersiat ikilisinneqassasut. Pisortani atorfeqarneq suliaqartitaanerluunniit paasineqassaaq naalagaaffimmi, Namminersornerullutik Oqartussani, Kalaallit Nunaanni kommunini taama inissisimanertut, ilaapputtaaq ingerlatseqatigiiffinni pisortanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartuni atorfiit siulersuisunilu inissisimaffiit.

Inatsisartuni ilaasortat aningaasarsiaat ima ilanngarneqartassapput, pisortani atorfeqarnermi suliaqartitaanermilu isertitat Inatsisartuni aningaasarsiat aappaasa affaannik (1,5-eriaataannik) amerlanerussanatik. Taamaattorli Inatsisartuni ilaasortaanermi aningaasarsiat kisimik ikilisinneqarsinnaapput. Taamaattumik Inatsisartuni ilaasortap pisortani atorfeqarnermini suliaqartitaaneriniluunniit isertitami aappaasa affaat (1,5-eriaataat) imminni sinnersimangippatigik, Inatsisartuni ilaasortap aningaasarsiani taakku ilanngaataqartinnagit pissarsiarisassavai. Taamaattoqartilluguli Inatsisartuni ilaasortap Inatsisartuni sulinini aningaasarsiuutigissanngilaa.

Inatsisartut aningaasarsiaasa aammalu pisortani qinigaaffinni suliaqartitaaneriniluunniit isertitat nalunaarsorneqartarneranni soraarnerussutisiat soraarnerussutisianulluunniit akiliutit ilanngullugit naatsorneqassanngillat.

Naalakkersuisutut ilaasortaanermi aningaasarsiarunnakkat inaarutaasumik naatsorsuinermi ilanngunneqassanngillat, Naalakkersuisutummi ataatsimut aningaasarsiat ilanngarneqarnissaat siunertaasimangilaq.

Inatsisartuni ilaasortat ataasiakkaat pisortani atorfimminnit suliaqartitaanerminnilluunniit isertitamik Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut nalunaarutigissallugit pisussaapput. Tamanna isumagineqanngippat siunnersuummi § 20 malillugu pinerluttulerinermik inatsit malillugu pineqaatissiisoqarsinnaavoq.

Inatsisartuni ilaasortat aningaasarsiaasa saniatigut aningaasartuutininut matussutissatut tapiissuteqarpoq. Aningaasartuutininut matussutissatut tapiissutit Inatsisartuni ilaasortap atuunnerminut atatillugu ilaatigut illoqarfimmini allaffimmik attartornerminut, allattoqarnerminut, nutserisitsinerminut, allakkanik nassiussinermut, amerlasuunngortitsinerminut, oqarasuaateqarnermut, angallattakkamik oqarasuaateqarnermut, telefax-eqarnermut, internet-eqarnermut, aviisinik atuagassianillu pisartagaqarnermut kiisalu angalanernut allatigulluunniit iliorluni angalanernut assigisaannullu matussutaassapput.

Manna tikillugu aningaasartuutininut matussutissatut tapiissut akileraaruteqaataasussaannngillat, taamaattumillu siunnersuutigineqarpoq siunissami aningaasartuutininut matussutissatut tapiissutit akileraaruserneqartalissasut. Inatsisartunili ilaasortat aningaasartuutit suliamik isumaginerinut pisariaqartut akileraartarnermik inatsimmi maleruagassat nalinginnaasut malillugit

ilanngaatigisinnaavaat. Akileraartarnermut oqartussaasut periarfissaqarput aningaasartuutit ilanngaatigineqarsinnaasut, akileraartarnermut oqartussaasunut nalunaarutigineqarsimasut, pillugit uppersaatissanik piniarnissaminut. Taamaalillutik Inatsisartuni ilaasortat innuttaasut allatut inissineqarput.

Aningaasartuutininut matussutissatut tapiissutit manna tikillugu iluarsiiuserneqartarsimangillat. Aningaasartuutininut matussutissatut tapiissutit siunissami mangiarneqannginnissaat qulakkeerniarlugu siunnersuutigineqarpoq taakku ukiumoortumik Kalaallit Nunaanni pristali akinut iluarsiiisutaasartuq naapertorlugu ukiumi pineqartumi januarip aallaqqaataaniit iluarsiiuserneqartalissasut. Iluarsiiineq Kalaallit Nunaanni pristalip akinut iluarsiiisutaasartup, Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup ukiumi siuliani 1. juli naatsorsugai tunngavigalugit naatsorsorneqartup, nikerarnera naapertorlugu pisassaaq.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami ilaasortat manna tikillugu immikkut aningaasarsiaqartinneqaraluarput ataatsimiititaliami tassani ilaasortat immikkut ittumik annertuumik suliaqartarnerat pissutigalugu. Siunnersuutigineqarpoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami ilaasortat siunissami immikkut aningaasarsiaqartinneqarunnaassasut. Matuma siuliani erseqqissarneqareersutut Inatsisartuni ilaasortatut sulineq ima annertusiartorsimatigaaq ullumikkut piffissaq taamaat suliffittut isigineqartariaqarluni. Taamaakkaluartoq ataatsimiititaliat ilaanni ilaasortaaneq ataa-tsimiititaliani allani sulinernut sanilliullugu suliaqarnarnerusutut isigineqarsinnaavoq. Kisianni tamanna partiit ataasiakkaat ataatsimiititaliani ilaasortassanik toqqartuinerminni sillimaffigisinnaavaat, taamaalillutik ilaasortat ataatsimiititaliani suliaqarfiunerusuni ilaasortaasut ataatsimiititaliani oqinnerusunik suliaqarfiusuni ilaasortanut naleqqiullugu ataatsimiititalianut ikinnerusunut qinnerneqarnissaat isumagisinnaallugu.

Aningaasarsiat § 1-imi taaneqartut tamarmik aningaasartuutininut matussutissatut tapisiat ilanngullugit qaammammoortumik siumoortumik tunniunneqartassapput.

Feeriarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu namminersortuni pisortaniluunniit suliffeqarlutik sulinermik inuussutissarsiuqartut tamarmik feeriernissamut aammalu feeriernersiuteqarnissamut feeriernermiluunniit akissarsiaqarnissamut pisinnaatitaapput. Inatsisartuni Naalakkersuisunilu ilaasortat namminersortuni pisortaniluunniit suliffeqarlutik sulinermik inuussutissarsiuqartunut assersuunneqarsinnaanngimmata Inatsisartuni Naalakkersuisunilu ilaasortat feerierneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanut ilaangillat, tamatumalu kingunerisaanik aningaasarsiaqartitsinermut inatsit naapertorlugu aningaasarsiat feeriernersiuteqaataasinnaangillat feeriernermiluunniit akissarsiaqaataasinnaantik.

Nutaatut siunnersuutigineqarpoq Inatsisartuni ilaasortaq inoqutini peqatigalugit Nuummi najugaqalernissamik kissaateqartoq inissaqartinneqartalissasoq. Namminersornerullutik Oqartussat pisortanut inigitittagaattut immikkoortinneqartartunit inissaqartitsisoqartassaaq. Inatsisartuni ilaasortaq

inissarsiortoq taakkunani inissarsinissamut pisinnaatitaasut assigalugit inissarsiortunut ilanngutissaaq.

Inatsisartuni ilaasortat Nuummi najugaqareersut taamatut inissamik innersuunneqarnissamik piginnaatitaaffilerneqarsinnaanngillat, taamaallaat, Inatsisartuni ilaasortat inatsisartuni atuuffimmik isumaginera pissutigalugu maannamut suliffigisaminnik ilinniarnerninnilluunniit unitsitsigallartariaqartut taamaalillutillu atorfitsik tunngavigalugu Nuummiluunniit ilinniartut ineqarfianni inigisaminnik Inatsisartuni ilaasortat qimaguttariaqartut.

Inatsisartuni ilaasortaq ullumikkut Nuummi najugaqanngitsoq Nuummumt nuunnissaminik aalajangerpat, tamanna aningaasaqarniarup tungaa eqqarsaatigalugu Landskarsimut ileqqaarutininik kinguneqassaaq. Inatsisartut ataatsimiinnerinut atasumik Landskarsip angalanernut ineqarnernullu aningaasartuutigisartagai taamaalillutik ikilisinneqartussaapput.

Inatsisartuni ilaasortat inissamik innersuussivigineqartut maleruagassat nalinginnaasut malillugit ineqarnermut akiliuteqartinneqartassapput. Qinigaaffiup naanerani ini qimanneqassaaq, piffissamili ilaasortaajunnaarnersiutisiaqarfimmi inissaqartitsisoqartassalluni. Ini taamaallaat utaqqiisaasumik atugassiissutigineqaralaruniluunniit (piffissami ilaasortaajunnaarnersiutisiaqarfimmi) utaqqiisaasumik inissiatut isigineqassanngilaq, inilu taamaattoq aamma ineqarnermut akiliummik nalinginnaasumik akilerneqartassaaq. Ilaasortaajunnaarnersiuteqarfik naappat inimik atugassiisoqarsinnaajunnaassaaq.

Nuunnermut atatillugu aningaasartuutit matussuserneqartassanngillat.

§ 2-mut

Nalinginnaasumik qinersisoqarnerani taamatullu piffissap qinigaaffiup ingerlanerani ilaasortan-ngornermi § 1, imm. 1 malillugu piffissap aningaasarsiaqarfiusup aamma § 1, imm. 3 malillugu piffissap aningaasartuutininut matussutissanik tapisiaqarfiusup killissaat § 2, imm. 1-imi imm. 2-milu aalajangersarneqarput.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiat Inatsisartut Suleriaasianni maleruagassat malillugit Inatsisartuni ilaasortap sulinngiffeqarnissaanik akuersissutiginnissinnaavoq. Sulinngiffeqarfimmi Inatsisartuni ilaasortaq aningaasarsiaqaranilu aningaasartuutininut matussutissanik tapisiaqassanngilaq.

Inatsisartuni ilaasortaq piffissami sulinngiffeqarnermini soraarnerussutisiaqarnissamut katersissanngilaq. Inatsisartuni ilaasortaq Naalackersuisuni ilaasortatut atuuffimminik aallussiumalluni sulinngiffeqarallarnissamik akuersissuteqarfigineqartoq piffissami sulinngiffeqarnermini ilaasortaajunnaarnersiassanik katersisinnaanngilaq.

Inatsisartuni ilaasortap napparsimanera pissutissaqarluni sulinnigiffeqarnertut isigineqassaaq. Tamatuma kingunerissavaa Inatsisartuni ilaasortap pineqartup napparsimalluni sulinnigiffeqarnermini aningaasarsiani aamma aningaasartuutitut matussutissatut tapisiani piginnassagai, soorlutaaq pineqartoq napparsimalluni sulinnigiffeqarnermini soraarnerussutisiaqarnissamut katersisinnaasoq.

Qanigisat toqunerannut perulullutilluunniit napparsimanerannut atatillugu najuutinnginneq naapparsimaneq pissutigalugu najuutinnginnertuulli pissuteqarluni najuutinnginnertut isigineqassaaq. ?Qanigisatut? naatsorsuunneqarput Inatsisartuni ilaasortap aapparisa, inooqataa, qitornai, ernutai, angajoqqaavi qatanngutaalu.

Kiisalu naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu najuutinnginneq pissutissaqarluni najuutinnginnertut isigineqassaaq. Namminersornerullutik Oqartussat kaajallaasitaat nr. 2, ulloq 21. september 1989-imeersoq najoqqutassaasinnaasutut isigineqarsinnaavoq.

§ 3-mut

Inatsisartuni ilaasortat sulinerminnut atillugu aningaasartuutaannut maannakutulli soraarnerussutisiaqaataasussaangitsunik aningaasartuutitut matussutissatut tapisiaqartitsisoqassaaq.

Aningaasarsiaqartitsinermut inatsit maannakkut atuuttoq tunngavigalugu aningaasartuutitut matussutissatut tapit isertitanut akileraarutaasussaataasunut ilaatinneqassanngillat. Tamanna imatut isumaqarpoq, aningaasartuutit aningaasartuutitut matussutissatut tapit atorlugit akilerneqarsimasut isertitanit akileraarutaasussaataasunit ilanngaatigineqarsinnaanngitsut. Inatsisissamut siunnersuut tamatuma allanngortinneqarnissaanik imaqarpoq, tassa aningaasartuutitut matussutissatut tapisiat 50.000 koruuninik annertussuseqartut siunnersuut malillugu akileraarutaasussaataamata. Tamatuma akerlianik Inatsisartuni ilaasortat aningaasartuutaat akileraarnermik inatsimmi maleruagassat nalinginnaasut malillugit siunissami akileraarutitut ilanngaatigineqarsinnaalissapput. Taamaalilluni Inatsisartuni ilaasortaq aningaasartuutitut tunngatillugu innuttaasutut allatulli inissisimalissaaq.

Aningaasarsiaqartitsinermut inatsit atuuttoq assigalugu ilaasortat Nuummi najugaqartuunngitsut aningaasartuutitut matussutissatut tapisiat saniatigut Inatsisartut ataatsimiinnerinut atatillugu ullormusiaqartinneqartassapput. Aammattaaq ataatsimiititaliat angalanerini paasisassarsiorlunilu angalanerini ullormusiaqartitsisoqartassaaq.

Aamma ilaasortat Nuummi najugaqartuunngitsut Inatsisartut ataatsimiinnerinut atatillugu angalanerminnut ineqarnerminnullu aningaasartuutaat, ataatsimiititaliat ataatsimiinnerinut angalanerminnullu atatillugu angalanerminnut ineqarnerminnullu aningaasartuutit kiisalu ilaasortat paasisassarsiorlutik angalanerminnut atatillugu angalanerminnut ineqarnerminnullu aningaasartuutit akilerneqartassapput.

Ilaasortat Nuummi najugaqartuunngitsut Inatsisartut ataatsimiinnerinut atatillugu angalanerminnut ineqarnerminnullu aningaasartuutaannik akiliussisarnerni taamaallaat Nuummut uterlugulu angalanerini aningaasartuutit akilerneqartassapput. Inatsisartuni ilaasortaq Inatsisartut ataatsimiinnerannut atatillugu angalanerminut malitsiinnarlugu allamut angalaniaruni angalanermut aningaasartuutit nammineq akilissavai.

Ataatsimiititalialli ataatsimiinnerinut angalanerinullu atatillugu angalanernut ineqarnernullu aningaasartuutitut kiisalu ilaasortat paasisassarsiorlutik angalanerinit atatillugu angalanernut ineqarnernullu aningaasartuutitut tunngatillugu piumasqaataavoq Inatsisartut Siulittaasoqarfiata Inatsisartulluunniit siulittaasuata angalaneq akuersissutigisimassagaa.

Inatsisartuni ilaasortat aningaasanut killiliussat kr. 30.000-it iluini Kalaallit Nunaanni pissutsinik paasisaqarnerunissartik siunertarlugu Kalaallit Nunaanni sumiiffiit arlaannut qaammatisiutit malillugit ukiup ataatsip ingerlanerani ataasiarlutik angalasinnaatitaassapput. Tamanna paasisassarsiorluni angalasinnaatitaanerit malunnaateqarluartumik annertoriaatigaat, tassami aningaasarsiaqartitsinermit inatsit atuuttoq naapertorlugu piffissap qinigaaffiup ingerlanerani taamaallaat ataasiarluni paasisassarsiorluni angalanissamut periarfissaqartitsisoqarpoq.

Paasisassarsiorluni angalasinnaatitaanerit taamatut annertuseriarnerinut sanilliullugu isiginiarne-qassaaq qinersinermit inatsisip Inatsisartut 1998-imi ukiakkut ataatsimiinneranni allanngor-tinneqarnerata kingorna Kalaallit Nunaat ataasinngorluni qinersivinngorsimammat ataatsimoortoq, tamatumalu kingunerisaanik paasisassarsiorluni angalanissat pisariaqartinneqarnerat malunnaateqarluartumik annertusisimavoq.

Aningaasatigut killiliussat kr. 30.000-it paasisassarsiorluni angalanermut atatillugu angalanermut ineqarnermullu aningaasartuutitut aamma ullormusianut matussutissatut atorneqassapput. Inatsisartuni ilaasortap qaammatisiutit malillugit ukiup naanerani aningaasat atugassiissutit kr. 30.000-it tamakkerlugit atorsimangippagit aningaasat sinneruttut ukiumut tullermut nuunneqarsinnaassanngillat. Tamanna allaffissornikkut ingerlatsinermit attuumassuteqarpoq. Aningaasalli atugassiissutigineqartut ima annertussuseqarput aningaasatut killiliussatut taaneqartut iluanni nunatsinni illoqarfik nunaqarfilluunniit sumiikkaluortoq tunngaviumik isigalugu paasisassarsiorluni angalanermi ornigassanngortinneqarsinnaalluni, tassa qaammatisiutit malillugit ukiumut nutaamut aningaasanik "ileqqaakkanik" nuussinngikkaluarluni.

Inatsisartunik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarnerup qinersinerullu akuersissutigineqarnerata akornanni Inatsisartuni ilaasortat angalaneri Landskarsimit akilerneqarsinnaanngillat, aatsaalli taamaaliortoqarsinnaalluni ataatsimiinnernut kinguartinneqarsinnaanngitsunut atatillugu angalasoqartariaqarpat.

Piffissap tamatuma immikkuullarinneranut pissutaavoq tunngaviumik isigalugu Inatsisartut atorunnaarsitaareertarmata, taamaammallu nalinginnaasumik

angalanissamut periarfissat atortuujunnaarsinneqarsimasarlutik, aatsaallu angalanerit pisinnaallutik partiit namminneq, partiimut tapiissutitut konto atorlugu, akiligaannik. Taamaattorli ataatsimiinnissanut il.il. angalanerit ki-nguartinneqarsinnaanngitsut pisarnertut ingerlatiinnarneqarsinnaapput. Inatsisartut siulittaasuat immikkut akuersissuteqarsinnaavoq, erseqqipporli Inatsisartut susassa qarfiannut aalajangersimasumik attuumassuteqartutut isigineqartariaqartoq qinersinerullu nutaap akuersissutigineqarnissanut utaqqinneqarsinnaanngitsaq. Taakku tassaasinnaapput nunat tamalaat akornanni suleqatigiiffinni ataatsimiinnerit, ilaasortap pineqartup piffissai ataatsimiiffissamini sunniuteqarfigisinnaasimanngisai.

§ 4-mut

Aningaasarsiaqartitaanermut inatsit atuuttoq malillugu piffissani tamarmik ukiunik sisamanik sivisussusilinni 1. januar 1990-imit naatsorsorneqartuni Inatsisartuni ilaasortap aapparisaanut, Inatsisartut ataatsimiinnerannut atatillugu, Nuummut angalanissamut marloriarluni akiliussisoqartarpoq. Inatsisartuni ilaasortap qitornaanut akiliussilluni angalasoqarsinnaanngilaq.

Ilaasortat Nuummi najugaqartuunngitsut Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni ilaqqutaminnit avissaarsimanertik pissutigalugu annertuumik maqaasisariaqartarput. Aamma aapparisaanut qitornaasunullu Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni sivisuumik avissaarsimasariaqarneq oqimaatsuuvoq.

Inatsisartut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaat 2000-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni isummerpoq Inatsisartut ataatsimiittarneri sivitsorneqartariaqartut. Taamaammatt naatsorsuutigisariaqarpoq Inatsisartut siunissami ataatsimiittarneri sivisunerulerumaartut. Taamaammallu Inatsisartut ataatsimiinnerinut aapparisaat angalasinnaanerat annertuumik sivitsuiiffigineqassaaq, taamaalilluni aapparisaq qaammatisiutit malillugit ukiut tamaasa ataasiarluni Inatsisartuni ilaasortamik Inatsisartut ataatsimiinnerannut ingiallortaasinnaalissalluni. Taamaallaat angalaneq ineqarnerlu aapparisaanut akiliussissutigineqassapput, ullormusiaqartitsisoqaranili.

Tamatuma peqatigisaanik siunnersuutigineqarpoq qaammatisiutit malillugit ukiut tamaasa ataasiarluni Inatsisartuni ilaasortap qitornai 18-it inorlugit ukiullit angalanermut ineqarnermullu akiliunneqarsinnaalissasut. Meeqqamut ullormusianik tunniussisoqartassanngilaq.

Qitornaq 18-inik ukioqalerpat angalanermut ineqarnermullu akiliussisoqarsinnaajunnaassaaq.

Inatsisartuni ilaasortaq Naalakkersuisuni ilaasortaajutigippat aapparisaat qitornaaluunniit angerlarsimaffimmini najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit angalanerminnut ineqarnerminnullu akiliunneqartassanngillat. Naalakkersuisuni ilaasortap aapparisaata qitornaasalu akiliunneqarlutik angalasinnaanerinut maleruagassat siunnersuummi § 8, imm. 4-mi imm. 5-imilu naammattuugassaapput.

§ 5-imut

Aalajangersakkami Inatsisartuni ilaasortamut sinniisussap aningaasarsiai aalajangersarneqarput.

Inatsisartuni ilaasortap sinniisussaa ullut Inatsisartuni ilaasortamut taartaaffini tamaasa aningaasarsiat § 1, imm. 1-imi aalajangersarneqartut 1/365-erarterutaannik aningaasarsiaqartinneqartassaaq. Taakku saniatigut sinniisussaq aningaasartuutitut matussutissatut tapisianik § 1, imm. 3-mi taaneqartunik tapisiaqartinneqartassaaq. Aningaasartuutitut matussutissatut tapisiat Inatsisartuni ilaasortanut iluarsisarnit assigalugit iluarsivigineqartassapput. Piffissap sinniisussap aningaasarsiaqarfigisaata aningaasartuutinullu matussutissanik tapisiaqarfigisaata erseqqinnerusumik killiliivigineqarnerani ullut angalaffiit ilanngullugit naatsorsuutigineqartassapput. Sinniisussaq taamaalilluni Inatsisartut ataatsimiinneranni peqataanerminut atatillugu Nuummumut Nuummiillu angalanermini aningaasarsiaqartinneqarlunilu aningaasartuutitut matussutissanik tapisiaqartinneqartassaaq.

Taakku saniatigut sinniisussaq angalanerminut ineqarnerminullu akiliunneqartassaaq ullormusiaqartinneqartarlunilu.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiata qinnuteqarneq tunngavigalugu akuersissutigisinnavaa sinniisussap aapparisa qitornaalu 18-it inorlugit ukiullit, Inatsisartut ataatsimiinnerannut, sinniisussap Inatsisartuni ilaasorta q taarserlugu ataatsimeeqataaffigisaanut, atatillugu ingiaqataanerminni angalanerminnut ineqarnerminnullu akiliunneqassasut. Taamaalilluni sinniisussaq aapparisami qitornamilu ingiaqatiginissaannut Inatsisartuni ilaasortatut pisinnaatitaangilaq.

Siulittaasoqarfiup qaqugukkut angalanerminut ineqarnerminullu aningaasartuutit akiliussinissamik nalilersuinermini piffissap sinniisussap Inatsisartuni ilaasortamik taarsiiffiata sivilissusia pi-ngaarnerutillugu isiginiartassavaa. Piffissaq sapaatit akunneri pingasut ataallugit sivilissuseqarpat angalanerminut ineqarnerminullu akiliussinissamut akuersissuteqartoqassangilaq. Sinniisussap, aapparisaminut qitornaminullu qaammatsiutit malillugit ukiumi tassani angalanerminut akiliunneqarsimasup aallaavittut isigalugu ilimagisariaqarpaa Inatsisartut ataatsimiinnerannut aappaminut qitornaminillu ingiallorneqarqikkumalluni qinnuteqaruni itigartinneqarmissi.

Sinniisussap aappaata qitornaasalu angalanerminut ineqarnerminullu akiliunneqarsinnaanerannut siornatigut periarfissaqartoqarsimangilaq.

§ 6-imut

Aalajangersakkami Inatsisartut siulittaasuata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat aningaasarsiaat aalajangersarneqarput.

Inatsisartut siulittaasuata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat aningaa-sarsiamik § 1, imm. 1-imi taaneqartut saniatigut aningaasarsiaqartinneqassapput akissaatit inissisimaffianni 39-mi nalinginnaasumik tapisiartaqartunik (skalamili akissaatinut tapit tamanut atuuttut, AS - G-mi isumaqatigiissuteqarfimmut attuumassuteqartinneqartaraluartut ilanngunnagit). Aningaasarsiat § 6, imm. 1 malillugu siunnersuutip saqqummiunneqarnerani kr. 388.085-iupput.

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut siulittaasuata aamma Naalakkersuisut siulittaasuata immikkut tapisiat akissaatit inissisimaffiannut 39-mut attuumassuteqartinneqartut annertoqataannik ilan-ngullugu ukiumoortumik aningaasarsiaqartinneqassasut. Immikkut tapisiat siunnersuutip saqqummiunneqarnerani kr. 137.845-iupput.

Naalakkersuisut siulittaasuata maannamut Naalakkersuisuni ilaasortat sinnerisa aningaasarsiaasa angeqataannik aningaasarsiaqartinneqarpoq. Qinigaaffimmulli atatillugu immikkut akisussaaneq immikkullu suliakkersorneqarneq eqqarsaatigalugit pissusissamisoornerpaatut isigineqarpoq qinigaaffiup aningaasarsianik allanik ilaneqarnissaa.

Aallaavittut tunngavigisaq, Inatsisartut Siulittaasuata Naalakkersuisut Siulittaasuattut aningaasarsiaqartinneqassasoq, atuutitiinnarneqarpoq.

Naalakkersuisuni ilaasortat Inatsisartuni ilaasortaannigitsut Naalakkersuisuni ilaasortamit Inatsisartuni ilaasortaajutigisumit ajornerusumik pineqartariaqanngillat. Taamaammatt Naalakkersuisuni ilaasortanut Inatsisartuni ilaasortaannigitsunut Inatsisartuni ilaasortat aningaasarsiaasa annertoqataannik tapisiaqartitsisoqartariaqarpoq.

Inatsisartuni ilaasorta Naalakkersuisuni ilaasortatut qinigaaffimmik ingerlataqalersoq, Inatsisartuni ilaasortatut sulingiffeqarallarnissaminik qinnuteqarsinnaatitaavoq. Taamatut sulinngiffeqarallarnermi aningaasarsiat aningaasartuutitullu matussutissatut tapisiat tunniunneqartassanngillat. Naalakkersuisunili ilaasorta Naalakkersuisuni ilaasortatut sulinngiffeqarallarnissaminik qinnuteqarsimasoq (Naalakkersuisuni ilaasortat Inatsisartunut qinigaanngitsut assigalugit) Inatsisartuni ilaasortat aningaasarsiaasa annertoqataannik tapisiaqartinneqartassaaq.

§ 6 naapertorlugu aningaasarsiat qaammatip pineqartup qinigaaffiata aallaqqaataaniit qaammatip taamatut atuukkunnaarfiata naanissaata tungaanut aningaasarsiaritinneqartassapput. Aningaasarsiat qaammammoortumik siumoortumik tunniunneqartassapput.

Naatsorsuutigineqarmat Inatsisartut siulittaasuata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat Inatsisartuni ilaasortat immikkut aningaasartuutaattut ittunik taamatullu annertutigisunik immikkut aningaasartuuteqarneq ajortut aammalu

Inatsisartut siulittaasuat, Naalakkersuisut siulittaasuat Naalakkersuisunilu ilaasortat regningi malillugu akilernerqartussamik angalanissaminnut periarfissaqarmata, aningaasartuutitut matussutissatut tapisiat taakkununga tunniunneqartassanngillat.

Inatsisartut siulittaasuat Naalakkersuisullu siulittaasuat sinniisaanerminni isumagisassatik, qinigaaffinnut taakkununga attuumassutillit, pissutigalugit ineqarnerminnut akiliisassanngillat, Naalakkersuisunilu ilaasortat sinneri inissaqartinneqassapput, atorfimmullu atasumik inigititanut pinngitsoorani inigineqartussaataasunut maleruagassat nalinginnaasut naapertorlugit taakkunani ineqarnerminnut akilersuisassapput.

Inatsisartut siulittaasuat Naalakkersuisullu siulittaasuat Inatsisartut siulittaasuattut Naalakkersuisullu siulittaasuattut atuukkunnaarnermik kingunitsiannua akilersornagit inigisaminnit nuussapput. Aamma Naalakkersuisuni ilaasortat sinnerinut inigitinneqartut Naalakkersuisuni ilaasortatut atuukkunnaarnerup kingunitsiannua qimanneqassapput.

Nuunnermut atatillugu aningaasartuutit Namminersornerullutik Oqartussanit matussuserneqartassapput.

Inatsisartut siulittaasuattut, Naalakkersuisut siulittaasuattut Naalakkersuisuniluunniit ilaasortatut tunuartut qinnuteqarnertik tunngavigalugu ineqarnermut akiliummik nalinginnaasumik akiligassaminnik piffissami ilaasortaajunnaarnerisiaqarfimmi utaqqiisaasumik ineqartitsisoqarsinnaavoq. Inigitinneqarallartoq Namminersornerullutik Oqartussat pisortanut inissiaritittagaanniit sapinngisamik innersuunneqassaaq. Piffissap ilaasortaajunnaarnerisiaqarfiup naanissaata tungaanut killilikkamik attartormut isumaqatigiissusiortoqartassaaq. Piffissaq attartornermut isumaqatigiissuteqarfik naappat inigigallagaq qimanneqassaaq, tamatumalu kingorna Inatsisartuni siulittaasuujunnaartup, Naalakkersuisuni siulittaasuujunnaartup Naalakkersuisuniluunniit ilaasortaajunnaartup allamik inissarsiniarnissani nammineerluni akisussaaffigilissavaa.

Naalakkersuisuni ilaasortamut inigitinneqartumiit utaqqiisaasumik inigitinneqartumut nuunnermut aningaasartuutaajunnartut Namminersornerullutik Oqartussanit matussuserneqassapput.

§ 7-imut

Inatsisartut siulittaasuat, Naalakkersuisut siulittaasuat Naalakkersuisunilu ilaasortat Landskarsip akiligaanik ilassinninersiuteqarsinnaatitaapput. Ilassinninersiutit annertussusii aningaasanut inatsimmi ukiut tamaasa aalajangersarneqartassapput.

Ilassinninersiutit nalinginnaasumik periususoq naapertorlugu Naalakkersuisunut tunngatillugu ingerlatsinermut kontomi, maanna 10.10.10-tut inissisimasumi, aamma Inatsisartunut tunngatillugu ingerlatsinermut kontomi, maanna 01.10.10-tut inissisimasumi, ilaatinneqassapput.

§ 8-mut

Inatsisartut siulittaasuat, Naalakkersuisut siulittaasuat Naalakkersuisunilu ilaasortat Inatsisartut siulittaasuattut, Naalakkersuisut siulittaasuattut Naalakkersuisunilu ilaasortatut angalaner-nerminni Landskarsimit akiliunneqartassapput. Pineqartut ullormusiaqartinneqartassanngillat. Tassunga taarsiullugu nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutit regningi malillugu matussuserneqartassapput.

Naatsorsuutigineqarpoq Inatsisartut siulittaasuata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat tikeraarnermik angalanermillu ilaannut atatillugu aappatik inooqatigisatilluunniit angalaqatigisassagaat. Taamaattoqartillugu aapparisaq inooqatigisalluunniit angalaneranut ineqarneranullu aningaasartuutit Landskarsimit akilerneqartassapput.

Nutaatut ilanngunneqarpoq Naalakkersuisuni ilaasortap aapparisaq qitornaalu angerlarsimaffimminni najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit illoqarfigisaminniiginnarniarlutik aalajangersimagunik ukiut tamaasa marloriarlutik angalanerminnut akiliunneqartassasut. Aappariinnermut naligitinneqassaaq Naalakkersuisuni ilaasortap qinigaaffimminut ivertinneqarnermini Nuummi najugaqalerfiata nalaani najugaqatigiittut ukioq ataaseq inuit aqqisa allattorsimaffianni nalunaarsorsimareernissaq. Nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutit matussuserneqartassanngillat.

§ 9-mut

Aalajangersakkami Inatsisartut siulittaasuata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat sulianik allanik ingerlataqarsinnaanerintut tunngasut aalajangersarneqarput.

Maleruagassaq pingaarnorpiartoq tassaavoq pineqartut Inatsisartuni siulittaasuunermik, Naalakkersuisuni siulittaasuunermik imaluunniit Naalakkersuisuni ilaasortaanermik nalaani sulianik allanik ingerlataqaqusaanngitsut, tamatumani apeqqutaatinnagu suliaq pineqartoq akissarsiaqaataanersoq akissarsiaqaataannginnorsorluunniit.

Suliaq taamaattoq ivertinneqarnerup nalaani ingerlanneqaruni taamaatinneqassaaq, aatsaallu tigummiinnarneqarsinnaalluni Qinersinerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaq tigummiinnarnissaanut akuersippat. Aammattaaq Inatsisartut siulittaasuata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat Inatsisartut siulittaasuattut, Naalakkersuisut siulittaasuattut imaluunniit Naalakkersuisuni ilaasortatut atuunermik nalaani sulianik nutaanik ingerlatsinissartik kissaatigigunukku Qinersinerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliamit akuerineqaaqassapput.

§ 10-mut

Aalajangersakkami Inatsisartuni sinniisussatut, Inatsisartuni ilaasortaanermut, Naalakkersuisuni ilaasortaanermut Inatsi-sartunilu siulittaasuunermut atatillugu ilaasortaajunnaarnersiaqartitsinissat aalajangersarneqarput.

Inatsisartuni ilaasortatut tunuartoq § 1, imm. 1 - 2 naapertorlugit qaammammusiami kingulliit annertoqataannik ilaasortaajunnaarnersiaqartinneqassaaq.

Inatsisartut siulittaasuattut, Naalakkersuisut siulittaasuattut Naalakkersuisunilu ilaasortatut tu-nuartut § 6, imm. 1 naapertorlugu aningaasarsiat annertoqataannik ilaasortaajunnaarnersiaqartinneqassapput. Inatsisartut siulittaasuat aamma Naalakkersuisut siulittaasuat § 6, imm. 2 malillugu tapisiat annertoqataannik aamma ilaasortaajunnaarnersiaqartinneqassapput.

Naalakkersuisuni ilaasortatut tunuartoq Inatsisartuni ilaasortaangikkuni § 6, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisuni ilaasortatut aningaasarsiat kiisalu § 6, imm. 3 naapertorlugu tapisiat annertoqataannik ilaasortaajunnaarnersiaqartinneqassaaq.

Ilaasortaajunnaarnersiat naatsorsorneqartassapput ukiut pineqartup katillugit ilaasortaaffigisimasaasa aallartinneri tamaasa qaammatip aappaata affaani (1 ½-imi) aningaasarsiassatut annertussusilerlugit.

Inatsisartuni sinniisussaq piffissami sivilissusissaa aalajangigaanngitsumi inatsisartuni ilaasortaq taarselrugu inessittoq ilaasortaajunnaarnersiaqartinneqassaaq. Taannali sinniisussanut siumut aalajangikkamik (piffissamullu sivikitsuinnarmut) piffissami Inatsisartuni inessittumut atuutinngilaq.

Inatsisartuni sinniisussanut ilaasortaajunnaarnersiat § 5, imm. 1, oqaaseqatigiit siulliit malillugit, sinniisussap aningaasarsiaanut ilaatillugit tunniunneqassapput. Ilaasortaajunnaarnersiat pineqartup ullunut atuuffiunut ullut arfineq pingasunngorneri tamaasa ullormut ataatsimut naatsorsuullugit tunniunneqassapput.

Piffissat ilaasortaajunnaarnersiaqartitsiffiit sivilissusissaat Inatsisartuni ilaasortaasimanermut Naalakkersuisunilu ilaasortaasimanermut immikkoortillugit naatsorsorneqartassapput, tamatumalu kingunerisinnaavaa ilaasortaaffigisimasat taakku arlaata sivilissusumik ilaasortaajun-naarnersiaqaatiginera.

Piffissaq ilaasortaajunnaarnersiaqarfik tamatigut sivilinnerpaamik qaammatinik pingasunik sivilinnerpaamillu qaammatinik aqqaneq marlunnik sivilissuseqartartussaavoq, t. i. pineqartoq ukiuni arfineq pingasuni taamatut atuussimagaangat ilaasortaajunnaarnersiai qaffasinnerpaaffissaminniittassasut. Inatsisartunilu sinniisussanut piffissaq ilaasortaajunnaarnersiaqarfissaq minnerpaaffiligaanngilaq.

Piffissap ilaasortaajunnaarnersiaqartitsiffiusussap naatsorsornerani piffissap atuuffiup ataatsip marloriarlugu ilanngunneqarnissaa pinaveersimatinniarlugu ilaasortaajunnaarnersiaqartitsisoqareersillugu ilaasortaaffigisimasami pineqartumi piffissaq, qanoq sivilutigisumik ilaasortaasimaneq tunngavigalugu ilaasortaajunnaarnersiaqartitsinermik naatsorsuinermi tunngavigineqartoq, sivilillineqassaaq. Ilaasortaajunnaarnersiat annertunerpaaffissamittut annertussuseqarlutik tunniunneqarsimappata piffissaq qanoq sivilutigisumik ilaasortaasimaneq tunngavigalugu ilaasortaajunnaarnersiaqartitsinermik naatsorsuinermi tunngavigineqartoq aallartiffimmiitineqalissaaq.

Inuk ilaasortaajunnaarnersiaqartoq piffissap ilaasortaajunnaarnersiaqarfimmi nalaani ilaasortaaffimmut ilaasortaajunnaarnersiaqarfimminut ivertinneqaaqqippat ilaasortaajunnaarnersiaqartitaanera taamaatinneqassaaq aammalu qanoq sivilutigisumik atuussimaneq tunngavigalugu qanoq sivilutigisumik ilaasortaasimaneq tunngavigalugu ilaasortaajunnaarnersiaqartitsinissaq ukiut atuuffit ilaasortaajunnaarnersiaqaatigisat nalinginik sivilillineqassalluni. Aamma taamaappoq inuk, inatsisartuni sinniisussatut atuunnermut ilaasortaajunnaarnersianik tunniussivigineqartartoq, Inatsisartunut qinigaappat. Pineqartoq kingusinnerusukkut Inatsisartuni ilaasortaajunnaarpat inatsisartuni sinniisussatut piffissaq atuuffigisani tamaat aamma inatsisartuni ilaasortatut atuuffini (aggersarneqarfigisaq) tunngavigalugu ilaasortaajunnaarnersiutinik piginnaatitaavoq. Sivilunerpaamilli qaammatini 12-ini ilaasortaajunnaarnersiutinik tunniussisoqarsinnaavoq.

§ 11-mut

Inatsisartut siulittaasuut, Naalackersuisut siulittaasuut, Naalackersuisuni ilaasortaajunnaarnersiaqartitsisoqareersillugu ilaasortaajunnaarnersiaqartitsisoqareersilluni toquppat aapparisaq qaammatini pingasuni aningaa-sarsiaqarsinnaatitaavoq.

Maleruagassaq taanna nutaajuvoq, tassami aningaasarsiaqartitsinermut inatsit atuuttoq naapertorlugu ilaasortaajunnaarnersiaqartoqarsimagaangat aapparisaq qimataq taakkuningga tamaallaat pissarsiaqarsinnaatitaavoq.

Ilaasortaajunnaarnersiaqarsimappat aapparisaq piffissap ilaasortaajunnaarnersiaqarfissap sinnerani ilaasortaajunnaarnersiaqarsinnaatitaavoq. Ilaasortarli piffissami sivilunerusumi ilaasortaajunnaarnersiaqarsinnaatitaasimagaluarpalluunniit aapparisaq sivilunerpaamik qaammatini pingasuni ilaasortaajunnaarnersiaqarsinnaatitaavoq.

Ilaasortaajunnaarnersiaqarsimappat aapparisaq qimataasooq ilaasortaajunnaarnersiaqarsimappat pingasut qaangiutinngitsut toquppat qitornaat 18-it inorlugit ukiullit, ilaasortamit angajoqqaatut oqartussaaffigineqarsimagunik, aningaasarsiaqarsinnaatitaallissapput ilaasortaajunnaarnersiaqarsinnaatitaalerlutilluunniit.

§ 12-imut

Landsrádimi, Inatsisartuni Naalakkersuisunilu siusinnerusukkut ilaasortaasimasut aningaasarsiaqartitaanermut inatsit ulloq 28. oktober 1993-imeersoq naapertorlugu soraarnerussutisiaqarsinnaatitaasut kikkunerisa killingi aalajangersakkakut aalajangersaavigineqarput.

§ 13 - 16-imi aningaasarsiaqartitaanermut inatsit atuuttoq malillugu soraarnerussutisiaqarnissamut piumasaqaatit, aningaasarsiaqartitaanermut inatsit nutaaq malillugu siusinnerusukkut ilaasortaasimasunut, inatsisilli atuuttuulorfiani Inatsisartuni imaluunniit Naalakkersuisuni ilaasortaanningsunut, sulit atuuttussat taaneqarput. Piumasaaatit taakku assingi inatsisip atortuulorfiani Inatsisartuni imaluunniit Naalakkersuisuni ilaasortat soraarnerussutisiaannut katersukkanut atuutissapput, tak. § 17, imm. 1.

§ 13-imut

Soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanissamut tunngavissaatitaavoq pineqartup qinigaaffimmi ataa-tsimi arlalinniluunniit katillutik sivikinnerpaamik ukiumik ataatsimik sivisussusilinni Naalakkersuisuni Inatsisartuniluunniit ilaasortaasimanissaa aammalu 60-inik ukioqalereersimanissaa.

Aamma pineqartoq inatsit naapertorlugu aningaasarsiaqarpat ilaasortaajunnaarnersiaqarpat-luunniit soraarnerussutisiaqartitsisoqassanngilaq. Inuk inatsit naapertorlugu soraarnerussutisiaqartoq kingusinnerusukkut Inatsisartunut Naalakkersuisunulluunniit qinigaaguni piffissami aningaasarsiaqarfimmini ilaasortaajunnaarnersiaqarfimminiluunniit soraarnerussutisiaqassanngilaq.

§ 14-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuk ukiuni 20-ni Inatsisartuni ilaasortaasimappat soraarnerussutisiassai qaffasinnerpaaffissaminniilissasut. Allatut oqaatigalugu Inatsisartuni ilaasortat soraarnerussutisiassaasa naatsorsornerini trinit taamaalillutik 20-upput.

Inatsisartuni ilaasortaasimasut soraarnerussutisiaat tjenestemanditut atorfimmit akissaate-qarfimmi 31-mi skalatrin 44-miittumit soraarninngornermi soraarnerussutisiarineqarsinnaasut qaffasinnerpaaffiisut annertussuseqarput. Aningaasartuutitut matussutissatut tapisiat soraarnerussu-tisiaqaataasussaanngillat.

§ 15-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuk ukiuni 20-ni Inatsisartuni siulittaasuusimappat, Naalakkersuisuni siulittaasuusimappat Naalakkersuisunilu ilaasortaasimappat soraarne-russutisiassai qaffasinnerpaaffissaminniilissasut. Allatut oqaatigalugu Inatsisartut siulittaasu-ata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat soraarnerussutisiassaasa naatsorsornerini trinit taamaalillutik 20-iupput.

Inatsisartuni siulittaasuusimasup, Naalakkersuisuni siulittaasuusimasup Naalakkersuisunilu i-laasortaasimasut soraarnerussutisiaat tjenestemanditut atorfimmit akissaateqarfimmi 39-mi skalatrin 52-imiittumit soraarinnngornermi soraarnerussutisiarineqarsinnaasut qaffasinner-paaffiisut annertussuseqarput.

Aningaasarsiaqartitsinermut inatsit atuuttoq naapertorlugu Inatsisartut siulittaasuut, Naalak-kersuisut siulittaasuut Naalakkersuisunilu ilaasortat nalinginnaasumik tapisianik, inunnut akissaateqarfiit 35-at tassanngaluunniit qaffasinnerusoq naapertorlugu akissaasersorneqartunut allanut tunniunneqartartunik, pisartagaqartinneqanngillat. Taamaammat tamatuma kingunerisaanik nalinginnaasumik tapisiat soraarnerussutisiaqaataanngillat.

Inatsisartut Siulittaasuannut, Naalakkersuisut Siulittaasuannut Naalakkersuisunilu ilaasortanut soraarnerussutisiatut tunniunneqartartut immikkut isigalugit qaffaavigineqarnissaat siunnersuutikkut matumuuna anguniarneqanngimmat, § 15-imi erseqqisaanissaq pisariaqarpoq; tassalu nalinginnaasumik tapisiat, inunnut akissaatit inissisimaffianni 35-imiittunut, taannaluunniit qaangerlugu inissisimasunut tunniunneqartaraluartut, tunniunneqartassanngitsut.

§ 16-imut

Aapparisaq qitornallu maleruagassat tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit soraarnerus-sutisiaqartinneqassapput.

Soraarnerussutisiat nalikinneruleriartornissaat pinaveersimatinniarlugu §-it 14, 15 aamma 16 naapertorlugit soraarnerussutisiat maleruagassat tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit iluarsiivigineqartassapput.

Tjenestemandit akissaateqarfinni pineqartuni soraarnerussutisiaasa iluarsiiissusertarnerisut ilu-arsiissusiisoqartassaaq.

§ 17-imut

Siunnersuummi § 21 malillugu Inatsisartuni Naalakkersuisunilu ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerit pillugu inatsit maanna atuuttoq tamakkerluni atorunnaarsinneqarpoq. Aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsit malillugu soraarnerussutisiat qaffasinnerpaaffeqarnerat atorunnaartussaammat pisortanilu

allamik atorfeqarnermit aningaasarsianik, akissarsianik imaluunniit soraarnerussutisianik ilanngaasarneq pisariinnerulersinneqassammat, ikaarsaarnermi maleruagassatigut qulakkeerneqassaaq maleruagassat oqinnerusut taakku Inatsisartuni Naalakkersuisunilu ilaasortaasimallutik tunuareersimasunut atuutissangitsut.

Soraarnerussutisiassanik ilanngaasarnermut maleruagassat pisariinnerusut Inatsisartuni imaluunniit Naalakkersuisuni inatsisip atuutilerfiani ilaasortaasunut tamanut atuutissapput.

Maleruagassat pisariinnerusut aamma inatsisip atuutilernerata *kingorna* Inatsisartuni imaluunniit Naalakkersuisuni ilaasortanngortunut atuutissaaq, apeqqutaatinnagu Inatsisartut inatsisaata atuutilinnginnerani Inatsisartuni Naalakkersuisuniluunniit ilaasortaasimaneq.

§ 18-imut

Aalajangersakkami pineqarput Inatsisartuni ilaasortaannngitsut ataatsimiititaliani, neynini sin-niisuutitaqarfinnilu Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit qinigaaffimmik ingerlataqartut aningaasarsiaat tapisiaallu.

Piaarinaatsoornerunngilaq tamanut atuuttussiamik oqaasertaliineq. Soorlu inatsit naapertorlugu Inatsisartunit Naalakkersuisuinlluunniit pilersitamik ataatsimiititaliaqarsinnaavoq, aammali ataatsimiititaliaq pineqartoq allaffeqarfikkoortumik pilersinneqarsimasinnaavoq. Kikkorliit ilaasortamik toqqaasimanagerat aalajangiisuunngilaq. Aalajangiisuusoq tassaavoq Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit sinniisuutitaaneq. Tunngavissaatinneqarsinnaavoq / aalajangerneqarsinnaavoq (assersuutigalugu inatsisit naapertorlugit) pineqartut tassaassasut soqutigisat tunngavigalugit neynini siunnersuisoqatigiinnilu sinniisuutitat. Ilaasortat ataasi-akkaat immikkut soqutigisanik isumagisaqarnitik pissutigalugit Namminersornerullutik Oqar-tussat sinnerlugit sinniisuutitaannngitsutut isigineqarnissaat tamatuma kingunerissanngilaa, tassami Namminersornerullutik Oqartussat namminneerpiarlutik soqutigisat taamatut oqimaa-qatigiissaarnissaat kissaatigisimassavaat aammalu suliassat Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit isumannaajarneqartarlutik.

Aalajangersimasumik toqqammaveqartumik naliliinikkut aalajangerneqassaaq ullut qassit qi-nigaaffiup isumagineqarneranut atugassatut isigineqarnerusut. Taamaalilluni siunnersuisoqatigiinni neyninilu qinigaanermik isumaginninnermi ullut ataatsimiiffiit saniatigut piareersaanerit piffissarlu angalanermut atorneqartoq ilaatinneqassapput.

Aningaasarsiaqartitsinermit inatsit atuuttoq assigalugu neynini siunnersuisoqatigiinnilu il.il. ilaasortat ullormusiaqartitaasassapput.

Aningaasarsiaqartitsinermit inatsit atuuttoq naapertorlugu immikkut annertuumik suliassa-qarfigisanik siulittaasuuffeqartut immikkut aningaasarsiaqartitaasinnaanerat

Aningaasaqar-nermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqaqqaartartussaavoq. Naatsorsuutigineqarmat na-linginnaasumik aningaasaliissutit iluini taamatut aningaasarsiaqartitsisoqartassasoq siunner-suutigineqarpoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap taamatut aningaasarsiaqartitsinissat akuersissutigineqaqqaartariaarutissagai.

§ 19-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut Siulittaasoqarfiat Naalakkersuisut isumaqatiginiareerne-risigut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajanger-saanissaminut piginnaatinneqassasoq.

Siulittaasoqarfiup angalasarnernut maleruagassanik piaarnerpaamik aalajangersaanissani pilersaarutigaa, aammali aningaasartuutit uppersarlugit atsiortarnissat il. il. pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Aamma aalajangersagaq una Inatsisartuni ilaasortat Naalakkersuisunilu ilaasortat soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfimmut soraar-nerussutisiassaannut tunngatillugu akilersuisarnermut maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissiivoq.

§ 20-mut

Inatsisartuni ilaasortat § 1, imm. 2 tunngavigalugu pisussaataapput pisortani suliffeqar-nerminnut qinigaaffeqarnerminnulluunniit aningaasarsiaminnut tunngassuteqartut Inatsi-sartuni ilaasortanngornerminniit ullut 30-t qaangiutsinnagit aamma aningaasaqarnerminnut allannguuteqartoqarsimappat kingusinnerpaamik ullut 30-t qaangiutsinnagit nalunaaruteqar-tassallutik. Tamanna unioqqutinneqarpat Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit tunngavigalugu pineqaatissiisoqarsinnaavoq.

§ 21-mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2004 atuutilissasoq. Aningaasarsiaqartitaanermut inatsit atuuttoq tamakkerlugu atorunnaarsinneqassaaq.